VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za mohylami, rybníky a hejkaly do Semechnic

GPS souřadnice: 50.2604519, 16.1509008

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí kolem krásné obce. Projdete ji volným tempem za dvě hodinky. Výlet je možné jet s kočárkem i na kole. Projedou terénní kolečka, ale nesmí být po dešti. Pejsky vzít můžete, ale v obci musejí být na vodítku.

Vzdálenost od Prahy a jak se do cíle dostat: 150 km ujedete za necelé 2 hodiny. Pojedete po D11 do Hradce Králové, pak směr Smiřice → Opočno → odsud směrovky na Semechnice.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: U obecního úřadu a před sportovním klubem je několik parkovacích míst.

WC: multifunkční hřiště, odpočinková zóna na Římanském kopci

Možnost občerstvení: Hospoda na hřišti květen – říjen úterý až sobota od 17:00 hodin, listopad – duben středa až pátek od 17:00 hod

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Babiččino údolí, Opočno, Potštejn, zámky na Orlici, Orlický Špičák, Peklo a Nové Město nad Metují.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Výlet testovali sourozenci Gabriela a Petr z Náchoda

Postřehy dětí:
Gábinka:(8 let): „Hejkala jsem neviděla, ale kolem byla strašlivá bažina, labutě a také jsme viděli sovu.“
Péťa (10 let): „Mě nejvíce zajímali mohyly a opravdu jsme je našli. “

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

Semechnice najdete v podhůří Orlických hor – na dohled opočenského zámku. Jsou obklopeny dvěma rybníky a lesy, ve kterých se prohánějí hejkalové. I o nich si dnes popovídáme. Ale také o Zlatém potoce, prehistorickém nalezišti nebo třeba kmínu, který se zde pěstuje. A k tomu všemu budeme hledat skryté obrázky na památkách a luštit tajenku. Na výlet nevyrážejte, pokud je po dlouhotrvajících lijácích. Louky, po kterých se jde, by mohly být zatopené.

Výlet vznikl s laskavou podporou, pomocí a dotací obce Semechnice a díky tomu je pro všechny výletníky zdarma. :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci, dnešní cesta za hádankou povede místy, kterými teče Zlatý potok, kde se mezi rybníky prohánějí hejkalové a z vody je sledují vodníci. Pro jistotu si do kapsy srčte kousek chleba. Proč? Pojďte s námi a výlet a dozvíte se! A kdo má doma dalekohled, ať si ho také přibalí. Stejně jako k našim ostatním výletům jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Když půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst správné texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu



Doplňovačka

Vyrážíme tajenkově výletovat:

Vjíždíme do sympatických Semechnic, což je malebná obec v podhůří Orlických hor. Nachází se v okrese Rychnov nad Kněžnou a je rozložena podél silnice vedoucí z Opočna směrem na Trnov. Žije zde více než 430 obyvatel. A jak jsme se přesvědčili na vlastní kůži, všichni jsou nesmírně milí. Nebo alespoň všichni ti, se kterými jsme se potkali.

Zaparkujeme u **budovy obecního úřadu.**

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1364. Což je hodně dávno.

Tipli by si školáci, který královský rod tehdy vládl českým zemím? Byli to Lucemburkové. Ve znaku obce je nenajdeme, ale mnoho jiného ano. Co všechno? Zkuste znak najít a dobře si ho prohlédněte. Co si myslíte, že jednotlivé obrázky znamenají?

Na znaku vidíte tři obilné klasy. Počet klasů je stejný jako někdejší počet místních částí obce. Jde o Semechnice, Podchlumí a dnes již zaniklou Pustinu. Vlnitý řez znamená rybníky a cimbuří má být hrad Opočno. Ale také hradiště v Chlumu. Lilie připomíná mariánskou kapli v obci a současně odkazuje na dnes již chráněné území Louky u Broumaru. Kromě opočenského zámku dnes většinu věcí ze znaku uvidíme a navštívíme. To se máme!

Dalším symbolem u dveří na úřad je všem dobře známý klasický český znak s orlicí a lvem. Vyberte si jednoho ze lvů a spočítejte mu všechny drápky.

1. **Kolik drápků má šelma?**

Kolik drápků máte vy? A máte je také tak pěkně žlutě nalakované? A co maminka nebo babičky? Barví si drápečky? Které barvičce dávají přednost?

Než vyrazíme k rybníkům, podíváme se ještě na jeden památný strom u hřiště. Kde je? Přece přímo proti budově úřadu. I strom už vidíme!

Jdeme k němu.

Jasan ztepilý je vysoký 17 metrů a má obvod 4 metry. Dokážete ho obejmout?

Máte doma nějaký výrobek z jasanu?

Jasanové dřevo je známé vysokou pevností a pružností, což z něj činí ideální materiál k výrobě nábytku a sportovního náčiní. Používá se také při výrobě dřevěných podlah. Dřevo je to velmi trvanlivé a má krásnou strukturu.

Zjistěte z cedulky, jak je strom starý. Najdete zde letopočet.

2. **Opište třetí číslici z letopočtu**

Vrátíme se na hlavní a vyrážíme ke kapli. Než k ní dojdeme, chvilku si povyprávíme.

Napadá vás, co by mohlo znamenat jméno Semechnice? Nám připomíná nějaké jídlo složené z luštěnin. Co vám? :)

Tuší se, že jméno pochází od zakladatele, kterým byl jistý Semech nebo Semechna. Buď Semechnice založil, nebo tady byl rodinným vladykou.
Zkuste si se svým příjmením vyzkoušet, jaké by to bylo, kdybyste se jmenovali Semech nebo Semechna. Zní vám to dobře?

S mým jménem nic moc – Semechna Nachtigallová! :) To už by snad byla lepší Semetrika Nachtigallová. A možná i trefnější.

Ví se ale docela přesně, že původ Semechnic je slovanský. Svědčí o tom nálezy starých mohyl v lese jménem Chlum. Podle

úlomků náramků a jehlic, které z nich archeologové vyšťourali, patří tyto mohyly do doby bronzové zvané též Únětické.

Zkuste nalevo najít domeček s ornamenty a zeleným plotem, do kterého jsou zapleteny železné kytičky. Poznáte nějakou?

I na následujícím domečku je květinka. Vidíte ji?
Co je největší výhodou kovových, plastových či dřevěných květů? Víte to? (Samozřejmě kromě toho, že je můžete bez obav věnovat alergikům.)
Když se podíváte vzhůru, uvidíte na domku napravo letopočet se čtyřlístkem.

Máte rádi pohádkový Čtyřlístek?

Čtyřlístek je jeden z nejznámějších a nejdéle vycházejících českých komiksů. Mezi dětmi se podle průzkumu ještě v roce 2014 jednalo o komiks nejoblíbenější. Vychází od roku 1969 ve stejnojmenném sešitku. První příběh se jmenoval *Vynálezy profesora Myšpulína*. Náklad 50 000 kusů byl vmžiku rozebrán a ze Čtyřlístku se stal fenomén, který děti baví už více než 50 let!

Brzy vyjde jeho osmisté pokračování! Pinďa v něm má pořád červené kalhoty a Bobík je stejný mlsoun jako v čísle 1. :)

Mají kliku, že nestárnou, netloustnou a kašlou na módní trendy. Jsou značkoví sami o sobě, nepotřebují si kvůli tomu na sebe lepit žádnou drahou cedulku.

Dokážete vyjmenovat všechny pohádkové hrdiny a určit, kdo je jakým zvířátkem?

3. **Které zvíře je Bobík?**

Hrdinové Čtyřlístku žijí v domku ve vymyšlené obci Třeskoprsky, která se nachází u rybníka Blaťák pod hradem Bezzubem. Předlohou Třeskoprsk byly severočeské Doksy, v jejichž blízkosti má autor komiksu Jaroslav Němeček chalupu. Rybník Blaťák je vlastně Máchovo jezero a hrad Bezzub je Bezděz.

Tipněte si, jak daleko je odsud Máchovo jezero? Kdo bude neblíže, může jít vyluštit další písmenko do tajenky. Zamyslete se a dejte tipy: 3…, 2…, 1… Teď!

Od Bezdězu jsem vzdáleni zhruba 140 km. Kdo byl nejblíže?

Od zvířátek se tematicky přehoupneme k víře. :)

V roce 1892 totiž byla z milodarů, které mezi svými sousedy vybral pan Rathouský, postavena kaple ke cti Panny Marie. Tak se na ni jdeme podívat. Už ji vidíme.

Kaple byla vysvěcena 16. října 1892 a je moc hezká. Září jako sluníčko.

Vedle kaple stojí kříž, jak už to tak bývá.

Najdete na něm lebku? Kdo objeví smutnou holubici?

Poznáte, z jakého stromku jsou lístky na kříži?

Podívejte se na trnovou korunu Ježíše Krista.

4. **Jakou má trnová koruna barvu?**

Vyhledáme červenou turistickou značku a vydáme se směrem, který nás vede ke Zlatému potoku. Což znamená doprava.

*Název **Zlatý potok** pravděpodobně pochází buď z legend o rýžování zlata, nebo ze zlatavého zabarvení vody způsobeného příměsí minerálů či odrazem slunečního světla. Tok byl v minulosti využíván k napájení rybníků, pohonu mlýnů, k zavlažování a splavování dřeva. Také je dodnes klíčovou součástí **zámeckého parku** u Opočenského zámku. Díky němu zde mohly vzniknout malebné **vodní plochy a vodopády**.*

Plavení dříví po Zlatém potoce patřilo mezi robotní povinnosti. Představovalo nejlevnější způsob jeho dopravy. Dřevo se těžilo v Orlických horách u Sedloňova. Poddaní si vzali do rukou háky na dlouhých tyčích a rozestavěli se po celé délce toku. A pak celé dny postrkovali polena a pařezy dále po proudu, aby se snad někde nějaké to dřevo nezaseklo, neuvízlo a tak podobně.

Je jasné, že kdyby nešlo o neplacenou robotní povinnost, panstvo by se nedoplatilo.

Znáte nějakou pohádku, ve které hraje důležitou roli zlato?

Napovíme, že v jedné byly zlaté vlasy, ve druhé zlatá jablka a také jeden koník měl zlatou hřívu. A pak je tady samozřejmě sůl nad zlato…

Jak se jmenovala dívka, která měla tatínka ráda jako sůl? Znáte také filmovou verzi s názvem *Byl jednou jeden král*?

Nám se vybavuje scéna, jak dělá král palačinky.

Rozbij jedno nebo dvě vejce. Dohromady tři… Přiměřeně, přiměřeně…

Došli jsme k lavičce a také k naučné tabuli, která popisuje místní květenu. Hlavně tedy javory. Najděte ten, který se latinsky řekne *Acer platanoides*.

5. **Jaké je české druhové jméno tohoto javoru?**

Držíme se naučné stezky. Napravo od nás zurčí Zlatý potok a nalevo se za chviličku objeví ovečky.

A my si klidně nějakou „békací“ písničku můžeme zazpívat. Na kterou si vzpomenete?

Beskyde, Beskyde, kdo po tobě ide?

Černooký bača ovečky zatáčá,

černooký bača ovečky zatáčá.

Aj, bačo, bačo náš, černú košulku máš.

Kdo ti ju vypere, když maměnky nemáš,

kdo ti ju vypere, když maměnky nemáš?

Kdo si to jaký malý pletl a vůbec netušil, co je to „okybača“? :)

A máme tady ještě jednu písničku. Dokážete doplnit chybějící slovo?

Ovčáci, čtveráci,

vy jste naši vičku

i tu ?????

vypásli.

To je lež

jako věž

nebyla to vička

ani ?????,

byl oves.

Která luštěnina nám z textu vypadla?

Jsme u rybníka Broumar, kde opustíme červenou a vydáme se doprava po modré

Ještě než přejdete hráz i mostek a poťapete doprava podél vody, najděte na sloupku hráze hned tři turistické značky. Jaké mají barvy a jaké geometrické tvary?

6. **Jak se říká tvaru?**

Rybník Broumar je největší vodní plochou v rychnovském okrese. Jeho rozloha je 62,6 hektaru. Podle koho se jmenuje? Asi podle opočenského měšťana Jana Brunara. Nádrž byla založena již v 15. století. Spolu s ní v této době vznikla v okolí Opočna celá soustava podobných cachtáků pro rybky.
Z původních devíti rybníků opočenské rybniční soustavy vybudované šlechtickým rodem Trčků se do dnešní doby dochovaly pouze tři. Kromě Broumaru jsou to Semechnický rybník na Zlatém potoce, ke kterému dojdeme asi za hodinku, a Podchlumský rybník.

Od poloviny 17. století je Broumar napouštěn vodou z uměle vybudovaného Zlatého potoka, kterému se také říká Opočenský náhon.

Rybník slouží především k chovu ryb. Využíván je také jako přírodní koupaliště. Velký význam má i jeho objem. Při povodních je schopen zachytit až 313 000 m³ vody.

Když si vezmete, že velká vana může mít nějakých 150 litrů, kolik takových je rybník schopný zachytit? Kdo má kalkulačku na mobilu, hned ví.
A teď si představte, že by vám tolik van zatopilo třeba sklep. Katastrofa!
Komu už někdy přetekla vana? Kolik sousedů se vám podařilo vytopit. A kolik dobráků vytopilo vás.

Napravo vidíme, že rybníky a odstavená říční ramena jsou plná zajímavých vodních rostlin. Zdejší tůně jsou zase ideálním místem k rozmnožování obojživelníků – kuněk, rosniček, čolků nebo třeba ropuch.

*Pokud jsou tu **rosničky**, jistě by je tady mohli lovit meteorologové. Tahle žabička je totiž jejich patronkou. Proč právě ona? Protože rosničky dokážou předpovídat počasí. Přesněji řečeno jeho změny. Dejte téhle zelenkavé krasavici do velké zavařovačky žebříček a... Když vyleze na jeho vrchol, bude pravděpodobně jasno nebo slunečné počasí. Když zůstane v dolní části či na zemi, může to znamenat blížící se deštivé nebo chladnější dny. A pokud třepe nohama, mohlo by to signalizovat možnost bouřek či deště. (Případně infarkt, což však nemáme vědecky potvrzeno.)*

Prý je to mýtus, ale nejsme si tak jisti, zda si právě sem nechodí meteorologové své malé pomocnice opatřovat. Třeba pro případ, že by se jim rozbily počítačové modely, že. Nejspíš je tu ale neuvidíte. Rosničky jsou chráněné, takže je musejí lovit tajně...

Pokud jsou tu však **ropuchy**, klidně by tu mohl poskakovat nějaký zakletý princ. Holčičky, dívky, paní i dámy, hoši a páni, víte, jak ho zbavit kletby? Ano, kontaktem rtů, tedy partií velmi citlivých na doteky. Znáte ještě nějakou pohádku, v níž pusinka osvobodila zakletého prince nebo princeznu?

Není tady někdo z vás zakletý? Je to nezbytné ověřit. Dejte pusinku tomu, koho máte po levici. Stačí na tvář.

Pokud je to běžec nebo cyklista, raději ho nechte zakletého. V pohybovém obluzení je mu zjevně dobře i bez vašich polibků. :)

Věděli jste, že se ropucha obecná živí larvami, plži, pavouky a hmyzem? Že loví převážně za nocí? Ovšem jen za letních, protože od října do konce března spí v norách nebo pod kameny. Už od konce března do dubna se ale v mělkých vodách čile rozmnožuje. Žáby putují k té tůni, ve které se samy narodily. Aby se zadařilo, samička často samce až k tůni donese na zádech. Někdy i více uchazečů o otcovství najednou. Nutit je nemusí, skáčou na ni sami. Samiček je málo, samečků mnoho, a tak vědí, že je třeba obsadit místo s předstihem, tedy už při přesunu k místu rozmnožovacího aktu. Do vybrané tůňky klade samička vajíčka ve šňůrkách dlouhých 5 až 10 m, které omotává okolo vodních rostlin. Velmi nebezpečná je pro ropuchu moucha masařka. Naklade na ni vajíčka, larvy vniknou obojživelníkům do nosních otvorů a zahubí je.

Pokračujeme podél vody a cesta je to hodně dobrodružná. Vypadá to tady totiž jako v pralese. Z vody jako by trčely hlavičky hadů a těla krokodýlů... Pokud existuje semechnická anakonda, tak se stoprocentně schovává tady. Nepřekvapila by nás ani semechnická příšera – něco jako ta lochnesská. Tu taky nikdo nikdy pořádně neviděl, a přesto za ní putují miliony turistů.
Jak si takovou semechnickou příšeru představujete? Až dorazíte domů, zkuste ji nakreslit, namalovat nebo třeba vymodelovat. Pokud nám své výtvory vyfotíte, rádi se s nimi pochlubíme na Facebooku. Teď nás napadá, že třeba taková háčkovaná obludka do postýlky by nás jistě dokázala ochránit před zlými sny.

Blížíme se k tabuli s názvem *BROUMARSKÉ SLATINY*.

Jaký živočich je na obrázku?

Přírodní památka **Broumarské slatiny** zahrnuje podmáčené slatinné louky, na kterých roste řada chráněných a ohrožených rostlin. Například kosatec sibiřský, všivec bahenní, orchideje prstnatec pleťový a hlízovec Loeselův, upolín nejvyšší nebo vachta trojlistá.

Je nám jasné, že znáte jen kosatec. Buďte v klidu, my jsme na tom podobně!

Co na tabulích nenajdete, je informace, že zde žijí také dvě pohádkové bytosti: vodníci a hejkalové. Zdejší vodníci jsou plaší. Každý si hlídá svůj rybníček a s nikým se moc nekamarádí. Zato hejkalové, ti nadělají rámusu! Slyšíte je? Hejkal je český lesní démon. Také se mu říká hýkal či hejkadlo. Nebo divý muž. Jeho jméno je odvozeno od děsivého volání, které vydává. Nikdy na hejkání nereagujte, neodpovídejte, nepokoušejte se hejkat taky. Je to krajně nebezpečné. Hejkal na to čeká. Podle hlasu určí vaši polohu, skočí vám na záda a prožene vás po lese. V lepším případě vás k smrti utahá, v horším roztrhá. Nejmocnější hejkalové se údajně vyskytovali na Plzeňsku ale i zde jich je hodně. Podívejte se na lesy kolem sebe. Tam mají úkrytů! A ty bažiny!

Jak hejkaly poznáte? Vypadají jako muži porostlí srstí či mechem. Na hlavě nosí kytici kapradin. Projevují zvýšený zájem o dívky i zralé ženy. Unášejí je a pojímají za manželky. Pokud jim utečou, zle se jim pomstí. Rádi také děsí poutníky a odvádějí je z cesty. Pokud se před hejkalem chcete uchránit, nehoukejte, mějte na nohách botky, otočte si kapsy a mějte u sebe chléb. Máte? Tak se nemusíte ničeho bát! Hejkalové totiž chleba milují. Sami si ho ve vlhku neupečou, do krámu nesmí a dovážková služba jim ho nedoveze, protože nemají na svých peleších číslo popisné.

Modrou značku opouštíme u remízku a potoka. Vydáme se doprava směrem k obci. Louky zde bývají podmáčené, ale když půjdete podél křoví, projdete úsek suchou botou, i když bude po dešti.

Došli jsme k potoku se srandovním jménem **Neplatil**. Přejdeme ho a šupajdíme doleva směrem k lesu.

Neplatil! To je ale jméno! Modernější by bylo Neplatič. Takové trochu lakotné, nepřející, škudlící…

Znáte nějakou pohádku o lakomci? My si kromě Harpagona od Molièra vybavujeme třeba *Lakomou Barku*, kterou tak krásně převyprávěl Jan Werich.

Nejlakomější držgrešle ze všech byla Barka, farářova kuchařka. To bylo každému známo. Nejenomže schraňovala šlupky od buřtů a šila z nich záclony, nejenom že se do zrcadla nepodívala, aby se neopotřebovalo, ale to byla ona, co tenkrát, když jela do Loun dostavníkem, místo jízdenky chtěla si nechat koleno vrtat, a co k tomu nedošlo jenom proto, že když kočímu to koleno ukázala, raději ji nechal jet zadarmo, než by zneuctil nebozez…

Znáte? Tu my moc rádi!

Blížíme se k lesu. Kam oko dohlédne, táhnou se kolem nás širé lány. Hned nás napadá báseň:

Velké, širé, rodné lány,
jak jste krásny na vše strany,
od souvratě ku souvrati
jak vás dnes to slunko zlatí!

Kdo ji napsal? Josef Václav Sládek. I když nejspíš do Semechnic nikdy nezavítal, český venkov miloval. I když tady na některých polích roste něco, co by slunko asi moc nepozlatilo.

Pěstuje se tu kmín! To koukáte, co? My taky!

Moc jsme netušili, že se u nás kmín vůbec pěstuje. A už vůbec ne v podhůří… Když ho sypeme do bramboračky, nějak bezmyšlenkovitě předpokládáme, že je stejně jako většina ostatních obsahů našich kořenek z dovozu. O to víc nás potěšilo, že se u nás kmín dokonce šlechtí. Přitom je pořád český, tradiční.

Kmín je dvouletá rostlina. Dorůstá do výšky 30–100 cm. Kromě svého specifického aroma je ceněn také pro léčivé účinky. Pozitivně ovlivňuje trávení, podporuje činnost jater a žlučníku, obnovuje střevní mikroflóru, aktivuje proudění lymfy a pomáhá s astmatem. Mladými lístky či výhonky této rostliny můžete obohatit zeleninový salát, kořen můžete marinovat a semínka patří k nejoblíbenějším kořením.

Český kmín je voňavější a chutnější než jiné. Patří k nejkvalitnějším na světě. Dokonce ho chrání značka Evropské unie. V současné době je v celosvětovém katalogu zapsáno 11 odrůd kmínu, z toho 4 české. Možná bychom se divili, jak významnou roli hraje kmín v nejrůznějších odvětvích. Kromě pečení a přípravy pokrmů se hojně využívá v masném průmyslu, neméně v lékárenství, v neposlední řadě se z něj připravuje oblíbený tradiční český likér zvaný kmínka.

U lesa to zalomíme doprava a vyhlížíme studnu. Dorazili jsme totiž do Pustiny s velkým P. Tak se totiž několika stavbám, co zde stranou civilizace kdysi stály, říkalo – samota Pustina.

Najděte u studny erb slavného šlechtického rodu.

8. **Jakou barvu má dvouhlavá orlice?**

Colloredo-Mannsfeldové jsou starý šlechtický rod pocházející z Itálie, který se později usadil v Rakousku a Čechách. Proslavil se, nabyl velkého majetku a vlivu. V Čechách vlastnili jeho příslušníci například zámky v Opočně a Dobříši. Mezi známé členy rodu patřil například Rudolf Josef Colloredo-Mannsfeld, který byl vojákem a politikem. Rodina podporovala umění a vědu a měla významný vliv na české dějiny. I dnes patří jejich jméno k historii české šlechty a některé jejich zámky jsou přístupné veřejnosti.
Samota Pustina se nacházela při okraji lesa Chlum. Stály zde panská fořtovna, panská hájovna a tři chalupy. Panská hájovna na Pustině stála asi 200 metrů od fořtovny. Hájovna byla zbourána v roce 1950. Dnes na jejím místě najdeme jen terénní vlnu po zbořeništi a okolo pár ovocných stromů. Zbyla zde také studna, u které právě stojíte.

Představte si, jak to tady vypadalo před 100 lety.

Krásné místo! Stejně krásné jako celý tento kraj.

Pokračujeme po pěšině. Nikam neodbočujeme. Míříme do pravěku…

V lese napravo jsou totiž prastaré hroby. Pokud chcete, můžete se na ně jít podívat. Jen je budete muset najít… Lehké to není.

Mohylník Pod Chlumem je **mohylové pohřebiště** z doby lužické kultury z 1. tisíciletí před naším letopočtem. Skládá se z 60 mohyl a jeho plocha je prostoupena několika mladšími plochými hroby slezskoplatěnické kultury.

Lužická kultura by mohla podle našich propočtů spadat do doby bronzové.

Mimochodem… Dali by rodiče dohromady i jiná období pravěku? Jak šla za sebou?

My si, děti, na odpověď počkáme, že ano? A rádi! (Googlení povoleno!)

Jak to dopadlo? Dali jste dohromady alespoň tři základní období? :)

Tak už víte, že se pravěk dělí na tři doby: kamennou, bronzovou a železnou. Doba kamenná se dále dělí na paleolit, mezolit, neolit a eneolit.

Děti, kdy jste se narodily vy? Dáte dohromady letopočet? A přesné datum? Jste šikulky! :)
Ale jakou máme dobu? Že by mobilovou? Jak byste ji označili vy?

Vzpomenete si na nějakou pohádku či večerníček, které se odehrávají v pravěku?

Co třeba *O človíčkovi?* Nebo také jeden díl příběhů školáků ze 3. B. Jak se jmenovali? Jasně, Mach a Šebestová. A jak se jmenoval neandrtálec, kterého si přivezli z pravěku?

Podívejte se na rozcestník, který nám ukazuje, že k pohřebišti je to odsud 0,4 km. To je asi tak 8 hodin rychlé chůze bez svačinky a odpočinku.

Ale ne! Děláme si legraci. Za 10 minut jste tam! :)

Přečtěte si text na šipce pořádně.

9. **Na které straně jsou vyvýšeniny?**

Necháme na vás, zda se na mohyly půjdete podívat. Každopádně se pak vraťte sem. Naše další cesta pokračuje z kopce

směrem na Podchlumí. Ale opravdu jen pod kopec.

Tam totiž na pěšinu vedoucí z lesa navazuje stezka vyšlapaná polem.

(Vede tudy celá desetiletí, ale kdyby náhodou zemědělci či kanci svými rypáčky zasáhli a rozryli ji k nenalezení, vraťte se po cestě, po které jste přišli, až do míst, kde červená odbočuje doleva do obce. A jděte po ní. My, co jsme pěšinu zdárně objevili, se na červenku také napojíme a rybník uvidíte tak jako tak.)
Na pěšině odbočíme doprava a dostaneme se na břeh rybníka, který ale skoro nevidíme, spíš tušíme. Je schovaný za orobincem a rákosím. Ovšem s vyšlapanými cestičkami, na jejichž koncích jsou pozorovatelny s vodou spojených živočichů.

Semechnický rybník je součástí zbytků opočenské rybniční soustavy. Je napájen jižní větví Zlatého potoka a Ještětickým potokem. I on je využíván především k chovu ryb a také má významnou retenční funkci, tedy schopnost zadržovat povodňové průtoky. Během povodně v červenci 1998 sice došlo k přelití jeho hráze, avšak bez většího poškození.

Lokalita je oblíbeným místem ornitologů. Podle záznamů na portálu eBird bylo v oblasti Semechnického rybníka pozorováno 148 druhů ptáků.

Líbí se tu především různým druhům vrubozubých (podle vroubků na okrajích silného zobáku). Z kachen se kromě kachny divoké neboli březňačky nejčastěji setkáme s polákem velkým a polákem chocholačkou, čírkou obecnou a vzácněji i s čírkou modrou.

Kdo má dalekohled? Kterého ptáčka jarabáčka vidíte, ťuhýci? :)

Jeden z nich je krásný bílý pták uctívaný jako symbol krásy, půvabu, ladnosti a elegance. Je také považován za nejvěrnějšího tvora. Při námluvách si partneři zobákem navzájem probírají peří, dotýkají se krky. Někdy tak jejich hlavy a šíje vytvoří obrazec ve tvaru srdce.
Tahle hodně přerostlá husa s dlouhým krkem je jedním z nejtěžších létajících ptáků na světě. Váží 7 až 12 kilogramů, létá rychlostí až 60 kilometrů za hodinu a má průměrně 25 000 per.

V období tahu překonají tito povětšinou bílí krasavci až 3 200 kilometrů. V hejnech jich bývá kolem 40. Létají v noci, kdy je vzduch chladnější, a směle i ve výšce téměř 9 kilometrů. Jak se jmenuje pták?

Znáte pohádku od Hanse Christiana Andersena, který o labuti vypráví? Jak se jmenuje?

10. **Doplňte: O …….. káčátku.**

Obcházíme celý rybník tak, že nás pak stezka vyvede na červeně značenou trasu vedoucí zpátky do obce.

Místo, kterým procházíme, je samozřejmě důležitou zastávkou mnoha různých tažných ptáků, nejen těch, o nichž jsme se již bavili.

Tažní čápi také pravidelně hnízdí na budově PZP nedaleko obecního úřadu.

Radostí a chloubou Semechnic jsou pak pravidelně čápátka, o která se pečlivě dnem i nocí starají dva čapí partneři. Do hnízda přilétají v březnu nebo dubnu. Už koncem července svá hnízdiště opouští, shromažďují se s ostatními čápy na loukách a koncem srpna se vydávají na dlouhou cestu do Afriky. Neletí přímo, a tak při cestě do Afriky a zpět k nám naletí i 20000 km. Čápi jsou věrní svému hnízdu. Je s podivem, jak se každoročně dokáží vrátit do toho samého hnízda na jiném konci světa. Řídí se magnetickým polem Země a vnímají významné topografické prvky, jako jsou řeky, jezera, pohoří, ale i silnice a velké stavby.

Červená značka nás zavede pod Římanský kopec. Obec zde buduje volnočasový areál a odpočinkové místo, který bude od letních prázdnin celoročně přístupný a můžete jej také navštívit.

Tématem prostoru je římský tábor. Římanský kopec je dominantou obce a na svém vrcholu navíc poskytuje panoramatický výhled do okolí. Nejblíže k vrcholu kopce je proto na pozemku navržena dřevěná rozhledna ve stylu strážní věže. Dále můžete omrknout vstupní bránu s trojúhelníkovým tympanonem, na kterou navazuje amfiteátr. Jeho střed může být používán i jako ohniště na táboráky. K vidění a prozkoumání je tu také přírodní bludiště, stezka pro bosé nožky, plocha na hru pétanque a povrch uzpůsobený třeba hraní kuliček, skákání panáka nebo skákání přes švihadlo. Odpočinout si můžete

na ploše, kde jsou umístěna lehátka na slunění a prostor je taky doplněn o lavičky a stoly, kde si můžete vychutnat sváču. Do cíle to máme už jen kousek. Pět minutek sypání z kopce po červené – a je hotovo.

Hotová je také naše tajenka. Mrká na nás z ní latinské pojmenování plodiny, o které jsme dnes mluvili.

Procházka i osvěta jsou u konce.

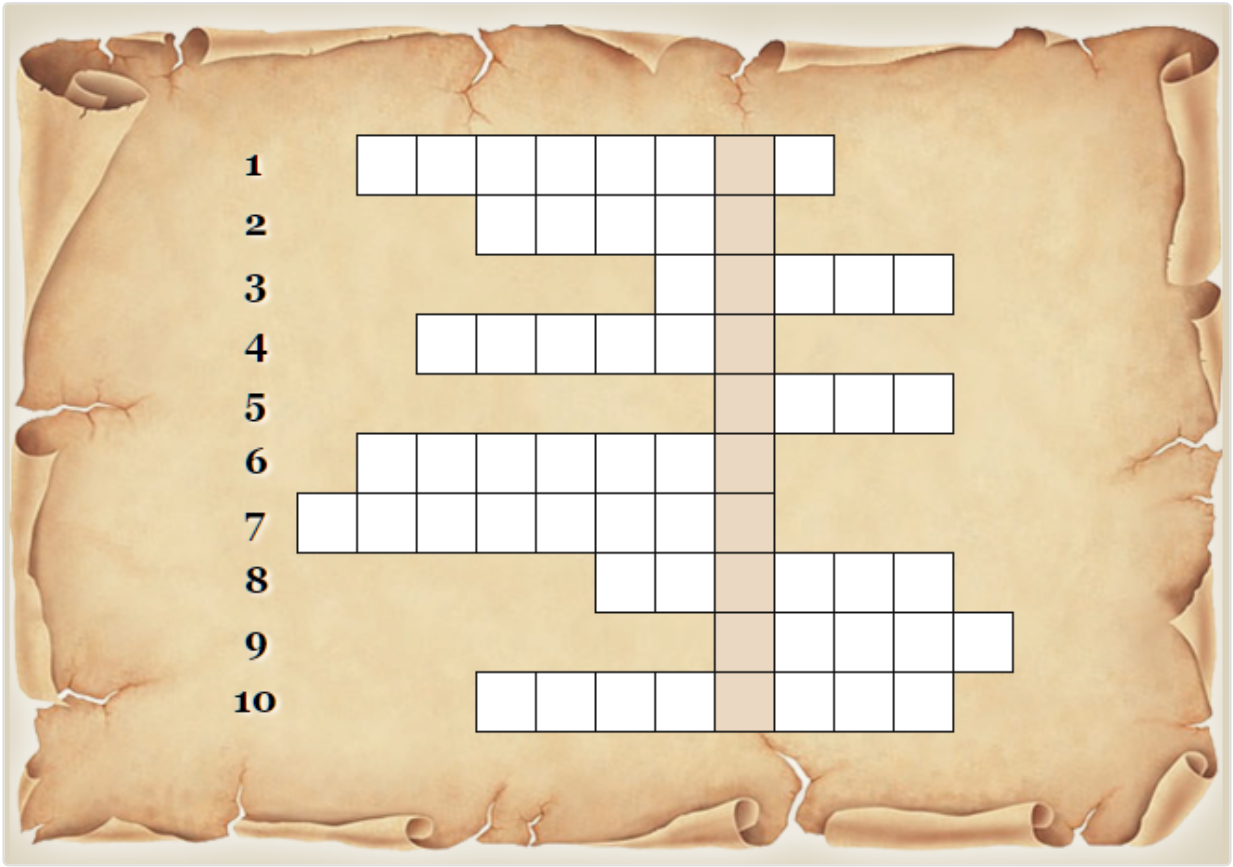
Děkujeme, že jste výlet s námi prošli, a také děkujeme obci Semechnice za pomoc s textem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mj. texty z webů www.kudyznudy.cz, www.pohadkozem.cz, www.semechnice.cz, www.hkregion.cz, Jan Werich – Fimfárum (Lakomá Barka), www.culinabotanica.cz, Jiří Mach – Zajímavosti, pověsti a historky z minulosti Semechnicka.

Otázky k tajence

1. **Kolik drápků má lev?**
2. **Opište třetí číslici z letopočtu**
3. **Které zvíře je Bobík?**
4. **Jakou má trnová koruna barvu?**
5. **Jaké je české druhové jméno tohoto javoru?**
6. **Jak se říká tvaru?**
7. **Jaký živočich je na obrázku?**
8. **Jakou barvu má dvouhlavá orlice?**
9. **Na které straně jsou vyvýšeniny?**
10. **Doplňte: O ..... káčátku.**



A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 09.11.2026 15:06